

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Državno tekmovanje s področja slovenščine za Cankarjevo priznanje 2021/2022

Vedre bližine med nami

8. in 9. razred OŠ

Janja Vidmar: Elvis Škorc, genialni štor

Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne

Navodila za pisanje razlagalnega spisa

Čas pisanja: 90 minut

Preberi besedilo.

Državni komisiji za Cankarjevo tekmovanje

Spoštovani!

Ne vem, kaj vas je privedlo do tega, da ste mladim letos predpisali dve skrajno sporni knjigi, in sicer pripovedki Janje Vidmar Elvis Škorc, genialni štor in Gremo mi v tri krasne Nataše Konc Lorenzutti. Knjigi sta namreč nevzgojni in jezikovno neprimerni! Prva zgodba mladim bralcem za zgled postavlja Elvise, ki bi rad dobil brata, a je na koncu razočaran, ker bo dobil sestro. Sam pove: "Dejansko sem se zaupal modelki." Je prav, da tako imenuje svojo sestro? Kako bomo lahko reševali nesporazume, če bodo imeli naši otroci tako zgrešene predstave o družini, kot jih ima Elvis? Zakaj je Elvis vedno nekakšen super junak, ki premaga vse? Ali se vam zdi vzgojno, da uporablja toliko kletvic in sodobnih besed, ko pa vemo, da bi morali odrasli, še posebej v šoli, spodbujati uporabo pravilne slovenščine med mladimi, ne pa, da jih kvarimo s takim jezikom, kot ga uporablja gimnazijec Elvis? Prav zanima me, ali bi Elvisu v resničnem svetu oče in mama dovolila, da govori tako kot v knjigi. Če sta odgovorna, bi mu to prepovedala, saj smo starši zgled otrokom. Še huje je, da besedilo zagovarja kajenje in gledanje najstniku neprimernih filmov. To vsekakor ni vzgojno. Mladim je treba povedati, da je kajenje škodljivo, ne pa, da to grdo razvado z branjem še spodbujamo. Isto velja za filme. Višek pa je uporaba besede "Joškarca", ki očitno dokazuje, da Elvis prezira ženske. Le kdo bo starejšo gospo zmerjal s takim vzdevkom? Knjige morajo mladim pokazati, kaj je prav, srečati se morajo s pravimi vzorniki in se od njih učiti primerne vedenja. Elvis ni tak vzornik, zato se sprašujem, kakšno škodo bo pustila knjiga na dušah mladih tekmovalk in tekmovalcev. Bodo sploh še znali ceniti pravo ljubezen, družinske vrednote in pomen zdravega življenja? Z otroki se je treba pogovarjati o problemih, ne pa, da jim dajemo tako sporno branje ali jih puščamo same s telefonom. Zato je sporna tudi druga knjiga, saj se ukvarja samo s sodobno "telefonsko" zasvojenostjo, ki je avtorica niti ne pojasni in v knjigi jasno ne pove, da je pretirana raba telefona škodljiva.

Sem zelo razočaran nad delom komisije. Upam, da boste v prihodnje za tekmovanje izbrali klasično književnost, ne pa del sodobnih avtorjev, ki se sploh še niso dokazali in uveljavili med bralci. Klasična književnost ne vsebuje tako problematične vsebine in ni napisana v tako nepravilnem jeziku. Mladi bodo knjig, kot so Levstikov Martin Krpan ali

Jurčičev Deseti brat, bolj veseli kot sodobnih "seznamov težav in zmerljivk", lahko ste prepričani!

Ne želim se izpostavljati, zato se podpisujem s psevdonimom.

Lep pozdrav

Zaskrbljeni oče

Prebral(a) si kritiko, ki izraža osebno razumevanje vsebine in vloge izbranih knjig. Povzemi trditve v njej in jih poveži s prebranimi knjigama na podlagi ključnih besed: književna oseba, tema, jezik, sodobna književnost in sporočilo prebranih besedil. Se s stališči, izraženimi v kritiki, strinjaš? Svoje mnenje utemelji in spisu daj čim bolj izviren naslov.

Želimo ti uspešno pisanje.